

32004R0552

L 96/26

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TA' L-UNJONI EWROPEA

31.3.2004

IR-REGOLAMENT (KE) Nru 552/2004 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tal-10 ta' Marzu 2004****dwar l-interoperabilità tax-Xibka Ewropea ta' Amministrazzjoni ta' Traffiku ta' l-Ajru****(Ir-Regolament ta' interoperabilità)****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u partikularment l-Artikolu 80(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽³⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽⁴⁾, fid-dawl tat-test kongunt approvat mill-Kumitat ta' Konċiljazzjoni tal-11 ta' Dicembru 2003,

Billi:

(1) Biex jinholq Ajru Uniku Ewropew, miżuri għandhom ikunu addottati f'konnessjoni ma' sistemi, kostitwenti u proċeduri assoċjati bil-ghan li jiżguraw l-interoperabilità tax-xbieki Ewropej ta' amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru (XEATA) konsistenti mal-proviżjoni ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru kif jipprovdi r-Regolament (KE) Nru 550/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar il-proviżjoni ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament dwar il-proviżjoni ta' servizz) ⁽⁵⁾ u l-organizzazzjoni u l-użu ta' spazju ta' l-ajru kif jipprovdi r-Regola-

ment (KE) Nru 551/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2003 dwar l-organizzazzjoni u l-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru ta' l-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament ta' l-spazju ta' l-ajru) ⁽⁶⁾.

(2) Ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar l-Ajru Uniku Ewropew ikkonferma l-hteġa li jkun stabbilit regolament tekniku fuq il-bażi tat-"trattament ġdid" skond ir-riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-7 ta' Mejju 1985 dwar trattament ġdid ta' l-armonizzazzjoni u *standards* tekniċi ⁽⁷⁾ fejn rekwiżiti, regoli u *standards* essenzjali jkunu komplimentari u konsistenti.

(3) Ir-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 (ir-Regolament qafas) ⁽⁸⁾ jippreskrivi il-qafas għal holqien ta' l-Ajru Uniku Ewropew.

(4) Ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli kkonferma li wkoll jekk inkiseb progress matul l-ahhar f'it snin lejn operat fl-assjem tiegħu tax-XEATA, is-sitwazzjoni tibqa' mhix sodisfacenti, b'livell baxx ta' integrazzjoni bejn sistemi nazzjonali għall-amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru u pass bil-mod fl-introduzzjoni ta' konċetti ġodda ta' operat u teknoloġija meħtieġa biex jagħtu l-kapaċità addizzjonali rekwiżita.

(5) Żieda fil-livell ta' integrazzjoni flivell Komunitarju għandha tirriżulta f'effiċjenza ikbar u spejjeż inqas għalksib (ta' oġġetti) u żamma tas-sistema u f'titjib fil-kordinazzjoni operazzjonali.

⁽¹⁾ ĠU C 103 E, tat-30.4.2002, p. 41.

⁽²⁾ ĠU C 241, tas-7.10.2002, p. 24.

⁽³⁾ ĠU C 278, ta' l-14.11.2002, p. 13.

⁽⁴⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tat-3 ta' Settembru 2002 (ĠU C 272 E, tat-13.11.2003, p. 325), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tat-18 ta' Marzu 2003 (ĠU C 129 E, tat-3.6.2003, p. 26) u l-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-3 ta' Lulju 2003 (għadha mhix ippubblikata fil-*Ġurnal Uffiċjali*). Ir-Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-29 ta' Jannar 2004 u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tat-2 ta' Frar 2004.

⁽⁵⁾ ĠU L 96, tal-31.3.2004, p. 10.

⁽⁶⁾ ĠU L 96, tal-31.3.2004, p. 20.

⁽⁷⁾ ĠU C 136, ta' l-4.6.1985, p. 1.

⁽⁸⁾ ĠU L 96, tal-31.3.2004, p. 1.

- (6) Il-predominanza ta' speċifikazzjonijiet tekniċi nazzjonali wżati fil-ksib (ta' oġġetti) wasslet għal frammentazzjoni tas-suq tas-sistemi u ma tiffaċilitax koperazzjoni industrijali fil-livell Komunitarju; b'riżultat, l-industrija hija partikularment milquta ladarba tehtieg b'mod konsiderevoli taddatta l-prodotti tagħha għal kull suq nazzjonali; dawn il-prattiki jirrendu diffiċli bla mhu mehtieg l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' teknoloġija ġdida u jirralentaw l-introduzzjoni ta' konċetti ta' operat godda li huma rekwiżiti biex tizzied il-kapaċità.
- (7) Huwa għalhekk fl-interess ta' dawk kollha involuti fl-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru li jiżviluppaw trattament ġdid ta' shubija li jippermetti involviment ibbilanċjat tal-partijiet kollha u jstimula krejattività u l-partecipazzjoni fl-għarfien, esperjenza u riskji; shubija tali għandu jkollha l-għan li tiddefinixxi, f'koperazzjoni ma' l-industrija, sett koerenti ta' speċifikazzjonijiet Komunitarji li jistgħu jissodisfaw ambitu l-aktar wiesa' ta' htigiet.
- (8) Is-suq intern huwa għan Komunitarju u għalhekk miżuri mehuda taht dan ir-Regolament għandhom jikkontribwixxu għall-iżvilupp progressiv tiegħu f'dan is-settur.
- (9) Huwa għalhekk xieraq li jkun ddefiniti r-rekwiżiti essenzjali li għandhom japplikaw għax-xibka Ewropea ta' amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru, is-sistemi tagħha, kostitwenti u proċeduri assoċjati.
- (10) Regoli li jimplementaw għal interoperabilità għandhom jinkitbu għal sistemi kull meta jkun mehtieg biex jikkompletaw jew jirraffinaw aktar ir-rekwiżiti essenzjali; dawk ir-regoli għandhom ukoll jinkitbu fejn mehtieg biex jiffaċilitaw l-introduzzjoni kkordinata ta' konċetti godda, maqbula u validati ta' operat jew teknoloġiji; konformità ma' dawk il-liġijiet għandha dejjem tinzamm; dawk ir-regoli għandhom jistrieħu fuq regoli u *standards* żviluppatti minn organizzazzjonijiet internazzjonali bħal Eurocontrol jew OIAĊ.
- (11) L-iżvilupp u adozzjoni ta' speċifikazzjonijiet Komunitarji dwar XEATA, is-sistemi tagħha u konstitwenti jew proċeduri assoċjati huma mezz xierqa biex jiddefinixxu l-kondizzjonijiet tekniċi u ta' operat mehtieġa biex jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali u r-regoli li jimplementaw rilevanti għal interoperabilità; konformità ma' speċifikazzjonijiet Komunitarji ppubblikati, li tibqa' volontarja, tohloq prezunzjoni ta' konformità mar-rekwiżiti essenzjali u r-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.
- (12) Speċifikazzjonijiet Komunitarji għandhom ikunu stabbiliti minn korpi Ewropej ta' *standardisation* flimkien ma' l-Organizzazzjoni Ewropea għal Tagħmir ta' l-Avjazzjoni Ċivili (OETAC) u minn Eurocontrol, skond il-proċeduri general Komunitarji ta' *standardisation*
- (13) Il-proċeduri li jirregolaw l-istima ta' konformità u konvenjenza għal użu ta' kostitwenti għandhom ikunu bbażati fuq l-użu tal-moduli koperti mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 93/465/KEE tat-22 ta' Lulju 1993 dwar il-moduli għall-fażijiet varji tal-proċeduri ta' l-istima ta' konformità u r-regoli għat-twaħħil u l-użu tal-marka ta' konformità CE, li huma intiżi (mahsuba) li jkun użati fid-direttivi ta' armonizzazzjoni teknika ⁽¹⁾; sakemm huwa mehtieg, dawn il-moduli għandhom jitwessgħu biex ikopru ir-rekwiżiti speċifiċi ta' l-industrija kkonċernata.
- (14) Is-suq ikkonċernat huwa żgħir u jikkonsisti minn sistemi u kostitwenti kważi użati esklussivament għal għanijiet ta' amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru u m'humiex mahsuba għall-pubbliku ġenerali; ikun għalhekk eċċessiv li titwahhal il-marka CE fuq kostitwenti għax, fuq il-bażi ta' l-istima ta' konformità u/jew konvenjenza għal użu, id-dikjarazzjoni ta' konformità tal-manifattur tkun suffiċjenti; dan m'għandux jolqot l-obbligu tal-manifattur li jwahhal il-marka CE fuq ċerti kostitwenti biex jiċċertifika l-konformità tagħhom ma' leġislazzjoni Komunitarja oħra konnessa magħhom.
- (15) It-tqeghid fis-servizz ta' sistemi ta' amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru għandu jkun suġġett għal verifika ta' konformità mar-rekwiżiti essenzjali u regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità; użu ta' speċifikazzjonijiet Komunitarji joħloq prezunzjoni ta' konformità mar-rekwiżiti essenzjali u regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.
- (16) L-applikazzjoni shiha ta' dan ir-Regolament għandha titwettaq permezz ta' strateġija transizzjonali mahsuba biex tikseb l-għanijiet ta' dan ir-Regolament filwaqt li ma tohloqx ilqugh ta' relazzjoni bejn spejjeż u benefiċċji mhux iġġustifikati għal prezervazzjoni ta' l-infrastruttura eżistenti.

(¹) ĠU L 220, tat-30.8.1993, p. 23.

(17) Fil-qafas tal-leġislazzjoni Komunitarja rilevanti, għandha titqies dovutement il-htieġa li jkunu żgurati:

- kondizzjonijiet armonizzati dwar id-disponibilità u l-użu effiċjenti ta' spectrum tar-radju meħtieġ għall-implimentazzjoni ta' l-Ajru Uniku Ewropew, inklużi aspetti ta' kompatibilità elettromanjetika,
- protezzjoni tas-servizzi ta' salvagwardja tal-hajja minn interferenzi dannużi,
- użu effiċjenti u xieraq ta' frekwenzi allokat li lis-settur ta' l-avjazzjoni w amministrati esklussivament minnu).

(18) Id-Direttiva tal-Kunsill 93/65/KEE tad-19 ta' Lulju 1993 dwar id-definizzjoni u użu ta' speċifikazzjonijiet tekniċi kompatibbli għal ksib ta' tagħmir għall-amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru u sistemi ⁽¹⁾ hija ristretta għal obbligi ta' entitajiet li jippremjaw; dan ir-Regolament huwa aktar komprensiv minhabba li jindirizza obbligi ta' l-atturi kollha, inklużi fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru, utenti ta' spazju ta' l-ajru, l-industrija w ajruporti, u jipprovdi kemm għar-regoli applikabbli għal kulhadd kif ukoll għal adozzjoni ta' speċifikazzjonijiet Komunitarji li, filwaqt li jkunu volontarji, tohloq preżunzjoni ta' konformità mar-rekwiżiti essenzjali. Għalhekk, id-Direttiva 93/65/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 97/15/KE tal-25 ta' Marzu 1997 li taddotta standards ta' Eurocontrol u temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/65/KEE dwar id-definizzjoni w użu ta' speċifikazzjonijiet tekniċi kompatibbli għall-ksib ta' tagħmir għall-amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru u sistemi ⁽²⁾ Ir-Regolamenti tal-Kummissjoni (KE) Nru 2082/2000 tas-6 ta' Settembru 2000 li jaddotta standards ta' Eurocontrol u jemenda d-Direttiva 97/15/KE ⁽³⁾ u (KE) Nru 980/2002 ta' l-4 Ġunju 2002 li temenda r-Regolament (KE) Nru 2082/2000 għandhom ikunu rrevokati wara perjodu ta' transizzjoni.

(19) Għal raġunijiet ta' ċertezza legali huwa importanti li jkun żgurat li s-sustanza ta' ċerti dispożizzjonijiet ta'

leġislazzjoni Komunitarja addottata fuq il-bażi tad-Direttiva 93/65/KEE tibqa' fis-seħh mhux mibdula (kif inhi). L-adozzjoni taht dan ir-Regolament tar-regoli li jimplementaw li jikkorrispondu ma' dispożizzjonijiet tali ikunu jinhtieġu ċertu ammont ta' żmien,

ADDOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

IL-KAPITLU I

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Għanijiet u ambitu

1. Fl-ambitu tar-Regolament qafas, dan ir-Regolament jikkonċerna l-interoperabilità tax-XEATA.

2. Dan ir-Regolament għandu japplika għas-sistemi, il-kostitwenti tagħhom u proċeduri assoċjati identifikati fl-Anness I.

3. L-għan ta' dan ir-Regolament huwa li jikseb interoperabilità bejn is-sistemi, kostitwenti u proċeduri assoċjati differenti tax-XEATA, filwaqt li jittiehed qies tar-regoli internazzjonali rilevanti. Dan ir-Regolament għandu l-għan ukoll li jiżgura l-introduzzjoni kkordinata u rapida tal-konċetti ta' operat ġodda maqbula u validati jew teknoloġija fl-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru.

IL-KAPITLU II

REKWIŻITI ESSENZJALI, REGOLI LI JIMPLIMENTAW GħALL-INTEROPERABILITÀ U SPEĊIFIKAZZJONIJIET KOMUNITARJI

Artikolu 2

Rekwiżiti essenzjali

Ix-XEATA, is-sistemi tagħha u l-kostitwenti tagħhom u proċeduri assoċjati għandhom jissodisfaw rekwiżiti essenzjali. Ir-rekwiżiti essenzjali huma miġbura fl-Anness II.

Artikolu 3

Regoli li jimplementaw għal interoperabilità

1. Regoli li jimplementaw għal interoperabilità għandhom jinkitbu kull meta meħtieġ biex jinkisbu b'manjera koerenti l-għanijiet ta' dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ ĠU L 187, tad-29.7.1993, p. 52. Id-Direttiva kif l-ahhar emendata bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 284, tal-31.10.2003, p. 1).

⁽²⁾ ĠU L 95, ta' l-10.4.1997, p. 16. Id-Direttiva kif l-ahhar emendata bir-Regolament (KE) Nru 2082/2000 (ĠU L 254, tad-9.10.2000, p. 1).

⁽³⁾ ĠU L 254, tad-9.10.2000, p. 1. Ir-Regolament kif l-ahhar emendat mir-Regolament (KE) Nru 980/2002 (ĠU L 150, 8.6.2002, p. 38).

2. Sistemi, kostitwenti u proċeduri assoċjati għandhom jikkonformaw mar-regoli ta' implimentazzjoni relevanti għal interoperabilità matul iċ-ċiklu kollu ta' haġġithom.

3. Regoli li jimplementaw għal interoperabilità għandhom b'mod partikulari:

(a) jiddeterminaw kull rekwiżiti speċifiċi li jikkompletaw jew jirrafinaw ir-rekwiżiti essenzjali, b'mod partikulari f'termini ta' sugurezza, twettiq u operat fl-assjem tiegħu; u/jew

(b) jiddeskrivu, fejn xieraq, kull rekwiżiti speċifiċi li jikkompletaw jew jirrafinaw ir-rekwiżiti essenzjali, b'mod partikulari dwar l-introduzzjoni kkordinata ta' konċetti godda, maqbula u validati ta' operat jew teknoloġiji; u/jew

(c) jiddeterminaw il-kostitwenti meta jittrattaw ma' sistemi; u/jew

(d) jiddeskrivu l-proċeduri speċifiċi ta' stima ta' konformità li jinvolvu, fejn xieraq, korpi nnotifikati kif jirreferi għalihom l-Artikolu 8, ibbażati fuq il-moduli ddefiniti fid-Deċiżjoni 93/465/KEE li għandhom jintużaw biex ikunu stmati kemm il-konformità kif ukoll il-konvenjenza għal użu ta' kostitwenti kif ukoll il-verifika ta' sistemi; u/jew

(e) jispeċifikaw il-kondizzjonijiet ta' implimentazzjoni inkluża, fejn xieraq, id-data li sa fiha l-interessati (partecipanti) kollha relevanti huwa rekwiżiti jikkonformaw magħhom.

4. Il-preparazzjoni, adożzjoni u reviżjoni ta' regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità għandhom iqisu s-siwi (spejjeż) u l-benefiċċji stmati tas-soluzzjonijiet tekniċi li permezz tagħhom jistgħu jkunu osservati (mharsa), bil-hsieb li tkun iddefinita l-aktar soluzzjoni vijabbli, b'rispett dovut għaż-żamma ta' livell għoli maqbul ta' sigurezza. Stima tas-siwi (spejjeż) u benefiċċji ta' dawk is-soluzzjonijiet għall-interessati (partecipanti) kollha kkonċernati għandha tinhemeż ma' kull abbozz ta' regola li timplimenta għal interoperabilità.

5. Regoli li jimplementaw għal interoperabilità għandhom ikunu stabbiliti skond il-proċedura taht l-Artikolu 8 tar-Regolament qafas.

Artikolu 4

Speċifikazzjonijiet Komunitarji

1. Fl-insegwiment ta' l-għan ta' dan ir-Regolament, speċifikazzjonijiet Komunitarji jistgħu jkunu stabbiliti. Speċifikazzjonijiet tali jistgħu:

(a) *standards* Ewropej għal sistemi jew kostitwenti, flimkien ma' proċeduri relevanti, miktuba minn korpi Ewropej ta' *standardisation* b'koperazzjoni ma' OETAC, b'mandat mill-

Kummissjoni skond l-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tippreskrivi l-proċedura għall-proviżjoni ta' informazzjoni fil-qasam ta' *standards* u regolamenti tekniċi ⁽¹⁾ u skond il-linji gwida generali dwar koperazzjoni bejn il-Deċiżjoni u l-korpi ta' *standardisation* ffirmati fit-13 ta' Novembru 1984;

jew

(b) speċifikazzjonijiet miktuba minn Eurocontrol dwar materji ta' kordinazzjoni ta' operat bejn il-fornituri ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru, bi tveġiba għal talba mill-Deċiżjoni skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(2) tar-Regolament qafas.

2. Konformità mar-rekwiżiti essenzjali u/jew ir-regoli ta' implimentazzjoni ta' interoperabilità għandha tkun prezunta għal sistemi, flimkien mal-proċeduri assoċjati, jew kostitwenti li jissodisfaw l-speċifikazzjonijiet Komunitarji relevanti u li n-numri ta' referenza tagħhom kienu ppubblikati fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

3. Il-Deċiżjoni għandha tippubblika r-referenzi għall-*standards* Ewropej li jirreferi għalihom il-paragrafu 1(a) fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

4. Ir-referenzi għal speċifikazzjonijiet ta' Eurocontrol li jirreferi għalihom il-paragrafu 1(b), għandhom ikunu ppubblikati mill-Deċiżjoni fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea* skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(2) tar-Regolament qafas.

5. Fejn Stat Membru jew il-Kummissjoni j(t)ikkunsidra li konformità ma' speċifikazzjoni Komunitarja ppubblikata ma tiżgurax konformità mar-rekwiżiti essenzjali u/jew regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità li l-ispeċifikazzjoni Komunitarja msemmija hija intiża li tkopri, il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(2) tar-Regolament qafas għandha tapplika.

6. Fil-każ ta' nuqqasijiet ta' *standards* Ewropej ippubblikati, irtirar parzjali jew totali ta' l-*standards* ikkonċernati mill-pubblikazzjonijiet li jkunu fihom, jew emendi għalihom, jistgħu jkunu deċiżi skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(2) tar-Regolament qafas wara konsultazzjoni mal-kumitat imwaqqaf taht l-Artikolu 5 tad-Direttiva 98/34/KE.

⁽¹⁾ ĠU L 204, tal-21.7.1998, p. 37. Id-Direttiva kif l-ahhar emendata bid-Direttiva 98/48/KE (ĠU L 217, tal-5.8.1998, p. 18).

7. Fil-każ ta' nuqqasijiet ta' speċifikazzjonijiet ta' Eurocontrol ippubblikati, irtirar parzjali jew totali ta' l-speċifikazzjonijiet ikkonċernati mill-pubblikazzjonijiet li jkunu fihom, jew emendi għalihom, jistgħu jkunu deċiżi skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(2) tar-Regolament qafas.

IL-KAPITLU III

VERIFIKA TA' KONFORMITÀ

Artikolu 5

Dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu ta' kostitwenti

1. Kostitwenti għandhom ikunu akkompanjati b'dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu. L-elementi ta' din id-dikjarazzjoni huma miġbura fl-Anness III.
2. Il-manifattur, jew ir-rappreżentant awtorizzat tiegħu stabilitt fil-Komunità, għandu jiżgura u jiddikjara, permezz tad-dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu, li huwa applika d-dispożizzjonijiet preskritti fir-rekwiżiti essenzjali u fir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.
3. Konformità mar-rekwiżiti essenzjali u r-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità għandha tkun preżunta f'konnessjoni ma' daww il-kostitwenti li huma akkompanjati mid-dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu.
4. Ir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità għandhom jidentifikaw, fejn xieraq, ix-xogħol li jappartieni lill-istima ta' konformità jew konvenjenza għal użu ta' kostitwenti li għandu jitwettag mill-korpi nnotifikati li jirreferi għalihom l-Artikolu 8.

Artikolu 6

Dikjarazzjoni tal-KE ta' verifika tas-sistemi

1. Sistemi għandhom ikunu suġġetti għal verifika tal-KE mill-fornitur tas-servizz ta' navigazzjoni ta' l-ajru skond ir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità, biex ikun żgurat li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali ta' dan ir-Regolament u r-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità, meta jkunu integrati fl-XEATA.
2. Qabel ma sistema titqiegħed fis-servizz, fil-fornitur tas-servizz ta' navigazzjoni ta' l-ajru rilevanti għandu jstabbilixxi dikjarazzjoni tal-KE ta' verifika, li tikkonferma konformità, u għandu jissottomettiha lill-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza flimkien mal-*file* tekniku. L-elementi ta' din id-dikjarazzjoni u

tal-*file* tekniku huma miġbura fl-Anness IV. L-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza tista' tirreċjedi kull informazzjoni addizzjonali meħtieġa biex tissorvelja konformità tali.

3. Ir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità għandhom jidentifikaw, fejn xieraq, ix-xogħol li jappartieni lill-verifika ta' sistemi li għandu jitwettag mill-korpi nnotifikati kif jirreferi għalihom l-Artikolu 8.

4. Id-dikjarazzjoni tal-KE ta' verifika għandha tkun mingħajr preġudizzju għal kull stima li l-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza tista' tinhtieg li twettag għal raġunijiet barra daww ta' interoperabilità.

Artikolu 7

Salvagwardji

1. Fejn l-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza taċċerta li:
 - (a) kostitwent akkompanjat minn dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu, jew
 - (b) sistema akkompanjata mid-dikjarazzjoni tal-KE ta' verifika,
 ma tikkonformax mar-rekwiżiti essenzjali u/jew regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità, hija għandha, b'rispett dovut għall-htieg ta' sigurezza u kontinwita' ta' operat, tiehu l-miżuri meħtieġa biex tirrestringi ż-żona ta' applikazzjoni tal-kostitwent jew is-sistema kkonċernat(a) jew tipprojbixxi l-użu tiegħu (tagħha) mill-entitajiet taħt ir-responsabbiltà ta' l-awtorita.
2. L-Istat Membru kkonċernat għandu immedjatament jgħarraf lill-Kummissjoni b'kull miżuri tali, filwaqt li jindika r-raġunijiet tiegħu u, b'mod partikulari, jekk fl-opinjoni tiegħu non-konformità mar-rekwiżiti essenzjali hix dovuta għal:
 - (a) nuqqas li tissodisfa r-rekwiżiti essenzjali;
 - (b) applikazzjoni mhux korretta tar-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità u/jew speċifikazzjonijiet Komunitarji;
 - (c) nuqqasijiet fir-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità u/jew speċifikazzjonijiet Komunitarji.

3. Kemm jista' jkun malajr, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta l-partijiet kkonċernati. Wara konsultazzjoni tali, il-Kummissjoni għandha tgħarraf lill-Istat Membru bir-riżultati tagħha u bl-opinjoni tagħha jekk il-miżuri mehuda mill-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza humiex iġġustifikati.

4. Fejn il-Kummissjoni tistabbilixxi li l-miżuri mehuda mill-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza mhumiex iġġustifikati, hi għandha titlob lill-Istat Membru kkonċernat biex jiżgura li jkunu ritirati bla dewmien. Hija għandha mill-ewwel tgħarraf b'hekk lill-manifattur jew lir-rappreżentant awtorizzat tiegħu stabbilit fil-Komunità.

5. Fejn il-Kummissjoni tistabbilixxi li non-konformità mar-rekwiżiti essenzjali tkun dovuta għal applikazzjoni mhux korretta tar-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità u/jew speċifikazzjonijiet Komunitarji, l-Istat Membru kkonċernat għandu jiehu l-miżuri xierqa kontra l-awtur (oriġinatur) tad-dikjarazzjoni ta' konformità jew konvenjenza għal użu jew id-dikjarazzjoni tal-KE ta' verifika u għandu jgħarraf b'dan lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra.

6. Fejn il-Kummissjoni tistabbilixxi li non-konformità mar-rekwiżiti essenzjali tkun dovuta għal nuqqasijiet fl- speċifikazzjonijiet Komunitarji, il-proċeduri li jirreferi għalihom l-Artikolu 4(6) jew (7) għandhom japplikaw.

Artikolu 8

Korpi nnotifikati

1. Stati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra bil-korpi li jkunu hatru biex iwettqu x-xogħol li jappartieni lill-istima ta' konformità jew konvenjenza għal użu li jirreferi għaliha l-Artikolu 5, u/jew il-verifika li jirreferi għaliha l-Artikolu 6, filwaqt li jindikaw il-qasam ta' responsabbilita ta' kull korp u u-numru ta' identifikazzjoni tiegħu miksub mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tippubblika fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea* il-lista tal-korpi, in-numru ta' identifikazzjoni u l-oqsma ta' responsabbilita tagħhom, u għandha żżomm il-lista aġġornata.

2. Stati Membri għandhom japplikaw il-kriterji li jipprovdi għalihom l-Anness V għall-istima (assessjar) tal-korpi li għandhom ikunu nnotifikati. Korpi li jissodisfaw il-kriterji ta' stima li jipprovdu għalihom l-istandards Ewropej rilevanti għandhom jitqiesu li jissodisfaw il-kriterja msemmija.

3. Stati Membri għandhom jirritiraw notifika ta' korp innotifikat li m'għadux jissodisfa l-kriterji li jipprovdi għalihom l-Anness V. Għandhom mill-ewwel jgħarrfu b'dan lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra.

4. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti li jirreferu għalihom il-paragrafi 1, 2 u 3, Stati Membri jistgħu jiddeċiedu jaħru organizzazzjonijiet rikonoxxuti skond l-Artikolu 3 tar-Regolament dwar il-provizjoni ta' servizz bhala korpi nnotifikati.

IL-KAPITLU IV

DISPOSIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 9

Revizjoni ta' annessi

Fil-każ ta' xi żviluppi tekniċi jew operazzjonali, jistgħu jsiru aġġustamenti lill-Annessi I u II skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(3) tar-Regolament qafas.

Artikolu 10

Arranġamenti transizzjonali

1. Jibdeu mill-20 ta' Ottubru 2005, ir-rekwiżiti essenzjali għandhom japplikaw għad-dhul fis-servizz ta' sistemi u kostitwenti tax-XEATA, jekk ma jkunx speċifikat mod iehor mir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.

2. Konformità mar-rekwiżiti essenzjali għandha tkun rekwiżita għas-sistemi u kostitwenti kollha tax-XEATA preżentement f'operat sa l-20 ta' April 2011, jekk mhux speċifikat mod iehor bir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.

3. Fejn sistemi tax-XEATA kienu ordnati jew kuntratti vincolanti għal dak l-effett kienu ffirmati

- qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, jew, fejn xieraq,
- qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' regola jew regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità,

biex b'hekk il-konformità mar-rekwiżiti essenzjali u/jew ir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità ma tistax tkun garantita fil-limitu ta' żmien msemmi fil-paragrafu 1, l-Istat Membru kkonċernat għandu jikkomunika lill-Kummissjoni informazzjoni ddetaljata dwar ir-rekwiżiti essenzjali u/jew ir-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità fejn kienet identifikata incertezza ta' konformità.

Il-Kummissjoni għandha tidhol f'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, imbagħad għandha tiegħu deċiżjoni skond il-proċedura li jirreferi għaliha l-Artikolu 5(3) tar-Regolament qafas.

*Artikolu 11***Revokar**

Id-Direttivi 93/65/KEE u 97/15/KE u r-Regolamenti (KE) Nri 2082/2000 u 980/2002 għandhom ikunu rrevokati fl-20 ta' Ottubru 2005.

*Artikolu 12***Dhul fis-sehh**

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasbourg (Strasburgu), fl-10 ta' Marzu 2004.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

P. COX

Fisem il-Kunsill

Il-President

D. ROCHE

L-ANNEX I

LISTA TA' SISTEMI TA' SERVIZZI TA' NAVIGAZZJONI TA' L-AJRU

Għall-fini ta' dan ir-Regolament ix-XEATA hija suddiviża fi tmien sistemi.

1. Sistemi u proċeduri għall-amministrazzjoni ta' spazju ta' l-ajru.
 2. Sistemi u proċeduri għall-amministrazzjoni tal-fluss tat-traffiku ta' l-ajru.
 3. Sistemi u proċeduri għal servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, b'mod partikolari sistemi ta' pproċessar ta' data tat-titjir, sistemi ta' pproċessar ta' data ta' sorveljanza u sistemi umani-mekkaniċi ta' *interface* (konfini bejn saffi ta' spazju ta' l-ajru).
 4. Sistemi u proċeduri ta' komunikazzjonijiet għal komunikazzjonijiet mill-art għall-art, mill-ajru għall-art u mill-ajru għall-ajru.
 5. Sistemi u proċeduri ta' navigazzjoni.
 6. Sistemi u proċeduri ta' sorveljanza.
 7. Sistemi u proċeduri għal servizzi ta' informazzjoni aeronawtika.
 8. Sistemi u proċeduri għall-użu ta' informazzjoni meteoroloġika.
-

L-ANNEX II

REKWIŻITI ESSENZJALI

Parti A: Rekwiżiti ġenerali

Dawn huma rekwiżiti max-xibka kollha li huma ġeneralment applikabbli għal kull wahda mis-sistemi fl-Anness I.

1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Sistemi ta' amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru u l-kostitwenti tagħhom għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti u operati (mhaddma) billi jintużaw proċeduri xierqa (propri) u validati, fmanjiera tali li tiżgura l-operat fl-assjem tiegħu tax-XEATA fil-hinjiet kollha u għall-fażijiet kollha ta' titjir. Operat fl-assjem tiegħu jista' jkun espress, b'mod partikulari, ftermini ta' ppartecipar fl-informazzjoni, inklużi informazzjoni dwar status operazzjonali rilevanti, fehma komuni ta' l-informazzjoni, twettiq ta' pproċessar komparabbli u l-proċeduri assoċjati li jagħmlu possibbli t-twettiq operazzjonali komuni maqbul għax-XEATA kollha jew parti minnha.

2. *Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat*

Ix-XEATA, is-sistemi tagħha u l-kostitwenti tagħhom għandhom jappoġġaw, fuq bażi kkordinata, konċetti ta' operat ġodda maqbula u validati li jtejbu l-kwalità u l-effikaċja ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru, b'mod partikulari ftermini ta' sigurezza u kapaċità.

Il-potenzjal ta' konċetti ġodda, bħal ittehid kollaborattiv ta' deċiżjonijiet, zieda fl-awtomazzjoni u metodi alternattivi ta' delegazzjoni ta' responsabbiltà ta' separazzjoni, għandu jkun eżaminat waqt li jitqiesu dovutement żviluppi teknoloġiċi u l-implimentazzjoni b'sigurezza tagħhom, wara validazzjoni.

3. *Sigurezza*

Sistemi u operati tax-XEATA għandhom jilhqqu livelli għolja maqbula ta' sigurezza. Metodoloġiji maqbula ta' amministrazzjoni u rrapportar ta' sigurezza għandhom ikunu stabbiliti biex jinkiseb dan.

Rigward sistemi proprji bbażati fl-art, jew partijiet tagħhom, dawn il-livelli għolja ta' sigurezza għandhom jitjiebu permezz ta' l-qugħ ta' sigurezza li għandu jkun suġġett għal karatteristiċi ta' twettiq komuni maqbul.

Sett armonizzat ta' rekwiżiti ta' sigurezza għad-disinn, implimentazzjoni, manutenzjoni u operat ta' sistemi u l-kostitwenti tagħhom, kemm għal modi normali kif ukoll degradati ta' operazzjoni, għandu jkun iddefinit bil-hsieb li jinkisbu l-livelli maqbula ta' sigurezza, għall-fażijiet kollha tat-titjir u għax-XEATA intiera.

Sistemi għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti u operati (mhaddma), billi jintużaw proċeduri proprji u validati, b'tali manjiera li x-xogħol assenjat lill-istaff ta' kontroll ikun kompatibbli mal-kapaċitajiet umani, kemm fil-modi normali kif ukoll degradati ta' operazzjoni, u jkunu konsistenti mal-livelli ta' sigurezza rekwiżiti.

Sistemi għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti u operati (mhaddma) billi jintużaw proċeduri proprji u validati, b'tali manjiera li jkunu liberi (hielsa) minn tfixkil dannuż għall-ambjent normali operazzjonali tagħhom.

4. *Kordinazzjoni ċivili-militari*

Ix-XEATA, is-sistemi tagħha u l-kostitwenti tagħhom għandhom jappoġġaw l-implimentazzjoni progressiva tal-kordinazzjoni ċivili/militari, sal-punt meħtieġ għal amministrazzjoni effettiva ta' spazju ta' l-ajru u fluss ta' traffiku ta' l-ajru, u għal użu salv u effiċjenti ta' spazju ta' l-ajru mill-utenti kollha, permezz ta' l-applikazzjoni tal-konċett ta' l-użu flessibbli ta' l-ispażju ta' l-ajru.

Biex jinkisbu dawn l-għanijiet, ix-XEATA, is-sistemi tagħha u l-kostitwenti tagħhom għandhom jappoġġaw l-ipparteċipar f'waqtu f'informazzjoni korretta u konsistenti li tkopri l-fażijiet kollha ta' titjir, bejn il-partijiet ċivili u militari.

Għandhom jitqiesu r-rekwiżiti ta' sigurta nazzjonali.

5. *Sfurar ambjentali*

Sistemi u operazzjonijiet tax-XEATA għandhom iqisu l-htieġa li jimminimizzaw l-impatt ambjentali skond il-legislazzjoni Komunitarja.

6. *Prinċipji li jirregolaw l-arkitettura loġika ta' sistemi*

Sistemi għandhom ikunu ddisinjati u integrati progressivament bil-għan li jiksibu arkitettura loġika koerenti w aktar ma tmur armonjuża, evoluzzjonarja u validata fix-XEATA.

7. *Prinċipji li jirregolaw il-kostruzzjoni ta' sistemi*

Sistemi għandhom ikunu ddisinjati, mibnija u mantnuti fuq il-bażi ta' prinċipji solidi ta' inġinerija, b'mod partikulari dawk konnessi ma' modularita, li jaġhmlu possibbli l-bdil ma' xulxin ta' kostitwenti, disponibbiltà għolja, u tolleranza ta' kostitwenti kritiċi żejda u bil-ħsara (difettużi).

Parti B: Rekwiżiti speċifiċi

Dawn huma r-rekwiżiti li huma speċifiċi għal kull waħda mis-sistemi u li jikkompletaw jew jirrafinaw aktar ir-rekwiżiti generali.

1. *Sistemi u proċeduri għal amministrazzjoni ta' spazju ta' l-ajru*

1.1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Informazzjoni konnessa ma' aspetti pre-tattici u tattici ta' disponibbiltà ta' spazju ta' l-ajru għandha tkun ipprovduta lill-partijiet kollha interessati f'manjera korretta u fil-ħin biex tiżgura l-allokazzjoni u l-użu effiċjenti ta' l-ispażju ta' l-ajru mill-utenti kollha ta' spazju ta' l-ajru. Dan għandu jqis ir-rekwiżiti tas-sigurta nazzjonali.

2. *Sistemi u proċeduri għal amministrazzjoni tal-fluss tat-traffiku ta' l-ajru*

2.1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Sistemi u proċeduri ta' amministrazzjoni ta' fluss tat-traffiku ta' l-ajru għandhom jappoġġaw l-ipparteċipar f'informazzjoni korretta, koerenti u rilevanti strateġika, pre-tattika u tattika, kif applikabbli, ta' titjir li jkopru l-fażijiet kollha ta' titjir u joffru kapacitajiet ta' djalogu bil-ħsieb li jiksibu l-aħjar użu ta' spazju ta' l-ajru.

3. *Sistemi u proċeduri għal servizzi ta' traffiku ta' l-ajru*

3.1. *Sistemi li jipproċessaw data ta' titjir*

3.1.1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Sistemi ta' pproċessar ta' *data* ta' titjir għandhom ikunu interoperabbli ftermini ta' pparteċipar fwaqtu finformazzjoni korretta u konsistenti, u fehma komuni operazzjonali ta' dik l-informazzjoni, biex ikun żgurat proċess ta' ppjanar koerenti u konsistenti u kordinazzjoni tattika bla ħela ta' riżorsi max-XEATA kollha matul il-fażijiet kollha ta' titjir.

Biex jiżgura pproċessar salv, għal-lixx u bil-heffa max-XEATA kollha, twestiq ta' pproċessar ta' *data* tat-titjir għandu jkun ekwivalenti u xieraq għal ambjent speċifiku (wiċċ, żona ta' mmanuvrar fit-terminal (ZMT), en-route), b'karatteristiċi ta' traffiku magħrufa u utillizzat taħt konċett operazzjonali maqbul u validat, b'mod partikulari ftermini ta' tolleranza ta' akkuratizza u żball ta' riżultati ta' pproċessar.

3.1.2. *Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat*

Sistemi ta' pproċessar ta' *data* għal titjir għandhom jaċċettaw l-implimentazzjoni progressiva ta' konċetti ta' operat avvanzati, maqbula u validati għal fażijiet kollha ta' titjir.

Il-karatteristiċi ta' għodod ta' awtomazzjoni intesiva għandhom ikunu tali li jagħmlu possibbli pproċessar pre-tatiku u tattiku koerenti u effiċjenti ta' informazzjoni ta' titjir fpartijiet tax-XEATA.

Sistemi fl-ajru u fl-art u l-kostitwenti tagħhom li jappoġġaw konċetti ta' operat ġodda, maqbula u validati għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantenuti u operati (mħaddma), billi jużaw proċeduri proprji u validati, fmanjiera tali li jkunu interoperabbli ftermini ta' pparteċipar fwaqtu finformazzjoni korretta u konsistenti u fehma komuni ta' sitwazzjoni ta' operat kurrenti u mbassra.

3.2. *Sistemi ta' pproċessar ta' data ta' sorveljanza*

3.2.1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Sistemi ta' pproċessar ta' *data* ta' sorveljanza għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantenuti u operati (mħaddma) billi jużaw proċeduri proprji u validati, fmanjiera tali li jipprovdu t-twestiq rekwiżit u kwalità ta' servizz fambjent speċifikat (wiċċ, ZMT, en-route) b'karatteristiċi ta' traffiku magħrufa, b'mod partikulari ftermini ta' akkuratizza u fiduċja ta' riżultati kkomputati, korrettezza, integrità, disponibbiltà, kontinwità u fil-hin ta' l-informazzjoni fil-pożizzjoni tal-kontroll.

Sistemi ta' pproċessar ta' *data* ta' sorveljana għandhom jaċċettaw l-ipparteċipar fwaqtu finformazzjoni relevanti, eżatta, konsistenti u koerenti bejniethom biex jiżguraw l-aħjar operazzjonijiet fpartijiet differenti tax-XEATA.

3.2.2. *Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat*

Sistemi ta' pproċessar ta' *data* ta' sorveljanza għandhom jaċċettaw id-disponibbiltà progressiva ta' sorsi ġodda ta' informazzjoni ta' sorveljanza fmanjiera tali li ttejjeb il-kwalità generali tas-servizz.

3.3. *Sistemi ta' interface (konfini bejn saffi ta' spazju ta' l-ajru) umani-mekkaniċi*

3.3.1. *Operat fl-assjem tiegħu*

Sistemi ta' *interfaces* umani-mekkaniċi ta' amministrazzjoni ta' traffiku ta' l-ajru fl-art għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti u operati (mħaddma) billi jintużaw proċeduri proprji u validati, fmanjiera tali li toffri lill-istaff kollu tal-kontroll ambjent ta' xogħol armonizzat b'mod progressiv, inklużi funzjonijiet u ergonomija, li jissodisfa t-twestiq rekwiżit ta' ambjent speċifiku (wiċċ, ZMT, en-route), b'karatteristiċi ta' traffiku magħrufa.

3.3.2. Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat

Sistemi ta' *interface* umani-mekkaniċi għandhom jaċċettaw l-introduzzjoni progressiva ta' konċetti ġodda, maqbula u validati ta' operat u awtomazzjoni mkattra, fmanjiera tali li tiżgura li x-xogħol assenjat lill-*istaff* tal-kontroll jibqa' kompatibbli mal-kapaċitajiet umani, kemm fil-modi normali kif ukoll degradati ta' l-operat.

4. *Sistemi ta' komunikazzjoni u proċeduri għal komunikazzjonijiet mill-art għall-art, mill-ajru għall-art u mill-ajru għall-ajru*

4.1. Operat fl-assjem tiegħu

Sistemi ta' komunikazzjoni għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti w operati (mhaddma) billi jintużaw proċeduri proprji u validati, fmanjiera tali li tikseb it-tweġġ rekwiżit ġewwa volum speċifiku ta' spazju ta' l-ajru jew għal applikazzjoni speċifika, b'mod partikulari ftermini ta' hin għall-*ipproċessar* ta' komunikazzjoni, integrità, disponibbiltà u kontinwità ta' funzjoni.

Ix-xibka ta' komunikazzjoni ġewwa x-XEATA għandha tkun tali li tissodisfa r-rekwiżiti ta' kwalità ta' servizz, kopertura u oġġetti żejda (*redundancy*).

4.2. Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat

Sistemi ta' komunikazzjoni għandhom jappoġġaw l-implimentazzjoni ta' konċetti avvanzati, maqbula u validati ta' operat għall-fażijiet kollha ta' titjir.

5. *Sistemi u proċeduri ta' navigazzjoni*

5.1. Operat fl-assjem tiegħu

Sistemi ta' navigazzjoni għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti w operati (mhaddma) billi jintużaw proċeduri proprji u validati fmanjiera tali li tikseb it-tweġġ orizzontali u vertikali ta' navigazzjoni rekwiżit, b'mod partikulari ftermini ta' eżattezza u kapaċità funzjonali, għal ambjent speċifiku (wiċċ, ŻMT, en-route), b'karatteristiċi ta' traffiku magħrufa w utilizzati taht konċett ta' operat maqbul u validat.

6. *Sistemi u proċeduri ta' sorveljanza*

6.1. Operat fl-assjem tiegħu

Sistemi ta' sorveljanza għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mantnuti w operati (mhaddma) billi jintużaw proċeduri proprji u validati fmanjiera li tipprovdi t-tweġġ rekwiżit applikabbli għal ambjent speċifiku (wiċċ, ŻMT, en-route) b'karatteristiċi ta' traffiku magħrufa u utilizzati taht konċett ta' operat maqbul u validat, b'mod partikulari ftermini ta' eżattezza, kopertura, ambitu u kwalità ta' servizz.

Ix-xibka ta' sorveljanza ġewwa x-XEATA għandha tkun tali li tissodisfa r-rekwiżiti ta' eżattezza, fil-hin, kopertura w oġġetti żejda. Ix-xibka ta' sorveljanza għandha tagħmel possibbli li d-data ta' sorveljanza tkun ippartecipata biex jitjiebu l-operazzjonijiet max-XEATA kollha.

7. *Sistemi u proċeduri għal servizzi ta' informazzjoni aeronawtika*

7.1. Operat fl-assjem tiegħu

Informazzjoni aeronawtika eżatta, fil-hin u konsistenti għandha tkun progressivament ipprovduta f'għamla elettronika, ibbażata fuq sett ta' data maqbula bejn kulhadd u standardizzata.

Informazzjoni aeronawtika eżatta u konsistenti, b'mod partikulari dwar kostitwenti jew sistemi fl-ajru jew ibbażat fl-art, għandha tintgħamel disponibbli fmanjiera fwaqtha.

7.2. Appoġġ għal konċetti ġodda ta' operat

Informazzjoni aeronawtika aktar ma jmur aktar eżatta, kompleta u aġġornata għandha tintgħamel disponibbli u tkun utillizzata fmanjiera fwaqtha biex tappoġġa titjib kontinwu ta' l-effiċjenza ta' l-ispazju ta' l-ajru u l-użu ta' ajruporti.

8. *Sistemi u proċeduri għall-użu ta' informazzjoni meteoroloġika*

8.1. Operat fl-assjem tiegħu

Sistemi u proċeduri għall-użu ta' informazzjoni meteoroloġika għandhom itejbu l-konsistenza u l-fil-hin ta' l-għoti tagħha u l-kwalità tal-preżentazzjoni tagħha, billi jużaw sett ta' data maqbul.

8.2. Appoġġa għal konċetti ġodda ta' operat

Sistemi u proċeduri għall-użu ta' informazzjoni meteoroloġika għandhom itejbu l-prontezza tad-disponibbiltà tagħha u l-velocità li biha tista' tintuża, biex jappoġġaw it-titjib kontinwu ta' l-effiċjenza ta' l-ispazju ta' l-ajru u l-użu ta' ajruporti.

—

L-ANNESS III

KOSTITWENTI

Dikjarazzjoni KE

- ta' konformità
- ta' konvenjenza għal użu

1. *Kostitwenti*

Il-kostitwenti għandhom ikunu identifikati fir-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artiklu 3 ta' dan ir-Regolament.

2. *Ambitu*

Id-dikjarazzjoni KE tkopri:

- jew l-istima tal-konformità intrinsika ta' kostitwent, ikkunsidrat fiżolazzjoni, ma' l-ispeċifikazzjonijiet Komunitarji li għandhom ikunu ssodisfatti, jew
- l-istima/gudizzju ta' konvenjenza għal użu ta' kostitwent, ikkunsidrat fl-ambjent ta' l-amministrazzjoni ta' trafiku ta' l-ajru tiegħu.

Il-proċeduri ta' stima implimentati mill-korpi nnotifikati fl-istadji tad-disinn u produzzjoni jistgħu jinharġu mill-moduli ddefiniti fid-Deċiżjoni 93/465/KEE, skond il-kondizzjonijiet miġbura fir-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità.

3. *Kontenut tad-dikjarazzjoni tal-KE*

Id-dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità u konvenjenza għal użu u d-dokumenti magħha għandhom ikunu ddatati u ffirmati.

Dik id-dikjarazzjoni għandha tinkiteb fl-istess lingwa bħall-istruzzjonijiet u għandu jkun fiha li ġej:

- ir-referenzi tar-Regolament,
- l-isem u l-indirizz tal-manifattur jew ir-rappreżentant awtorizzat tiegħu stabbilit ġewwa l-Komunità (agħti l-isem tal-kummerċ u l-indirizz shih u, fil-każ ta' rappreżentant awtorizzat, agħti wkoll l-isem tal-kummerċ tal-manifattur),
- deskrizzjoni tal-kostitwent,
- deskrizzjoni tal-proċedura segwita biex tkun iddikjarata konformità jew konvenjenza ta' użu (l-Artiklu 5 ta' dan ir-Regolament),
- il-provvedimenti kollha ssodisfatti mill-kostitwent u b'mod partikulari l-kondizzjonijiet ta' użu tiegħu,
- jekk applikabbli, l-isem u l-indirizz tal-korp jew korpi nnotifikat(i) involut(i) fil-proċedura segwita fir-rigward tal-konformità u konvenjenza għal użu u d-data taċ-ċertifikat ta' l-eżami flimkien, jekk xieraq, mat-tul ta' żmien u l-kondizzjonijiet ta' validità taċ-ċertifikat,
- fejn xieraq, referenza għall-ispeċifikazzjonijiet Komunitarji segwiti,
- identifikazzjoni tal-firmatarju li għandu s-setgħa jidhol f'impenji fisem il-manifattur jew tar-rappreżentant awtorizzat tal-manifattur stabbilit fil-Komunità.

L-ANNESS IV

SISTEMI

Dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE ta' sistemi

Proċedura ta' verifika għal sistemi

1. *Kontenut tad-dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE ta' sistemi*

Id-dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE u d-dokumenti magħha għandhom ikunu ddatati u ffirmati. Id-dikjarazzjoni għandha tinkiteb fl-istess lingwa bħal *file* tekniku u għandu jkun fiha li ġej:

- ir-referenzi tar-Regolament,
- isem u indirizz tal-fornitur tas-servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru (isem tal-kummerċ u indirizz shih),
- deskrizzjoni qasira tas-sistema,
- deskrizzjoni tal-proċedura segwita biex tkun iddikjarata l-konformità tas-sistema (l-Artiklu 6 ta' dan ir-Regolament),
- isem u indirizz tal-korp innotifikat li wettaq ix-xogħol li jappartieni għall-proċedura ta' verifika, jekk applikabbli,
- ir-referenzi tad-dokumenti li qegħdin fil-*file* tekniku,
- fejn xieraq, referenza għall-ispeċifikazzjonijiet Komunitarji,
- il-provvedimenti temporanji jew definittivi li s-sistemi għandhom jikkonformaw ruhhom magħhom u b'mod partikulari, fejn xieraq, kull restrizzjonijiet jew kondizzjonijiet ta' operat,
- jekk temporanju: it-tul ta' żmien tal-vaildita tad-dikjarazzjoni tal-KE,
- identifikazzjoni tal-firmatarju.

2. *Proċedura tal-verifika għas-sistemi*

Verifika tas-sistemi hija l-proċedura li biha l-fornitur tas-servizz ta' navigazzjoni ta' l-ajru jikkontrolla u jiċċertifika li sistema tikkonforma ma' dan ir-Regolament u tista' titqiegħed f'operat fuq il-bażi ta' dan ir-Regolament.

Is-sistema tkun ikkontrollata għal kull wiehed mill-aspetti li ġejjin:

- disinn generali,
- żvilupp u integrazzjoni tas-sistema, b'mod partikulari l-immuntar ta' kostitwenti u aġġustamenti generali,
- integrazzjoni tas-sistema operazzjonali,
- provvedimenti speċifiċi għall-manutenzjoni tas-sistema jekk applikabbli.

Fejn involviment ta' korp innotifikat ikun rekwiżit mir-regola ta' implimentazzjoni rilevanti għal interoperabilità, il-korp innotifikat, wara li jkun wettaq ix-xogħol dmir tiegħu skond ir-regola, jikteb ċertifikat ta' konformità f'konnessjoni max-xogħol li jkun wettaq. Dan iċ-ċertifikat huwa intiż għall-fornitur tas-servizz ta' navigazzjoni ta' l-ajru. Imbagħad dan il-fornitur jikteb id-dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE intiża għall-awtorija nazzjonali ta' sorveljanza.

3. *File tekniku*

Il-*file* tekniku mad-dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE għandu jkun fih id-dokumenti kollha mehtieġa konnessi mal-karatteristiċi tas-sistema, inklużi kondizzjonijiet u limiti ta' użu, kif ukoll id-dokumenti li jiċċertifikaw il-konformità ta' kostitwenti fejn xieraq.

Id-dokumenti li ġejjin għandhom ikunu inklużi bhala minimu:

- indikazzjoni tal-partijiet relevanti ta' l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi wżati għal ksib li jiżguraw konformità mar-regoli ta' implimentazzjoni għal interoperabilità applikabbli u, fejn xieraq, l-ispeċifikazzjonijiet Komunitarji,
- lista ta' kostitwenti kif jirreferi għaliha l-Artiklu 3 ta' dan r-Regolament,
- kopji tad-dikjarazzjoni tal-KE ta' konformità jew konvenjenza għal użu li magħhom il-kostiwenti msemmija hawn aktar "il fuq għandhom ikunu pprovduti skond l-Artiklu 5 ta' dan ir-Regolament akkompanjati, fejn xieraq, b'kopja tar-reġistrazzjoni tat-testijiet u eżamijiet imwettqa mill-korpi nnotifikati,"
- fejn korp innotifikat kien involut fil-verifika tas-sistema(i), ċertifikat kontro-iffirmit minnu, li jiddikjara li s-sistema tikkonforma ma dan ir-Regolament u jsemmi kull riżervi rreġistrati matul it-twettiq ta' attivitajiet u li ma kinux irtirati,
- fejn ma kienx hemm involviment ta' korp innotifikat, reġistrazzjoni tat-testijiet u konfigurazzjonijiet ta' stallazzjoni magħmulin bil-hsieb li jiżguraw konformità ma' rekwiżiti essenzjali u kull rekwiżiti partikulari li jkunu qegħdin fir-regoli ta' implimentazzjoni relevanti għal interoperabilità.

4. *Sottomissjoni*

Il-*file* tekniku għandu jinhemeż mad-dikjarazzjoni ta' verifika tal-KE li l-fornitur tas-servizz ta' navigazzjoni ta' l-ajru jissottometti lill-awtorita nazzjonali ta' sorveljanza.

Kopja tal-*file* tekniku għandha tinzamm mill-fornitur matul il-hajja kollha tas-servizz tas-sistema. Għandha tintbagħat lil kull Stati Membri oħra li jitolbuha.

—

L-ANNEX V

KORPI NNOTIFIKATI

1. Il-korp, id-Direttur tiegħu u l-istaff responsabbli li jwettaq il-kontrolli jista' ma jkunx involut, kemm direttament kif ukoll bhala rappreżentanti awtorizzati, fid-disinn, manifattura, bejgħ (marketing) jew manutenzjoni tal-kostitwenti jew sistemi jew fl-użu tagħhom. Dan ma jeskludix il-possibbiltà ta' skambju ta' informazzjoni teknika bejn il-manifattur jew kostruttur u dak il-korp.
 2. Il-korp u l-istaff responsabbli għall-kontrolli għandhom iwettqu l-kontrolli bl-akbar integrità professjonali possibbli u bl-akbar kompetenza teknika possibbli u għandhom ikunu liberi minn kull pressjoni u inċentivi, b'mod partikulari ta' tip finanzjarju, li setgħu jaffettwaw il-gudizzju tagħhom jew ir-riżultati ta' l-ispezzjonijiet tagħhom, b'mod partikulari minn persuni jew grupp ta' persuni milquta bir-riżultati tal-kontrolli.
 3. Il-korp għandu jimpjegha *staff* u jippossiedi l-mezzi rekwiżiti biex iwettaq adegwament ix-xogħol tekniku u amministrattiv konness mal-kontrolli; għandu wkoll ikollu aċċess għat-tagħmir meħtieġ għal kontrolli eċċezzjonali.
 4. L-istaff responsabbli għall-ispezzjonijiet għandu jkollu:
 - taħriġ tekniku u professjonali solidu,
 - għarfien sodisfaċenti tar-rekwiżiti ta' l-ispezzjonijiet li jwettaq u esperjenza adegwata ta' operazzjonijiet tali,
 - l-abbiltà rekwiżita biex jinkitbu dikjarazzjonijiet, registrazzjonijiet u rapporti biex juru li l-ispezzjonijiet ikunu twettqu.
 5. L-imparzjalità ta' l-istaff ta' spezzjoni għandha tkun iggarantita. Ir-remunerazzjoni m'għandhiex tiddependi fuq in-numru ta' spezzjonijiet imwettqa jew ir-riżultati ta' spezzjonijiet tali.
 6. Il-korp għandu jixtri assigurazzjoni ta' responsabbiltà sakemm ir-responsabbiltà tiegħu ma tkunx ittiehdet mill-Istat Membru skond il-liġi nazzjonali, jew l-Istat Membru nnifsu ma jkunx direttament responsabbli għall-ispezzjonijiet.
 7. L-istaff tal-korp għandu josserva s-segretezza professjonali rigward l-informazzjoni kollha miksuba fit-tweġiq tax-xogħol tiegħu taht dan ir-Regolament.
-